

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради
від 30 серпня 2018р.
№ 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Ємільчинської гімназії
Г. М. Коваленко
30 серпня 20 18 р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЄМІЛЬЧИНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ЄМІЛЬЧИНСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2018/2019 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

2018 рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до освітньої програми Ємільчинської гімназії

Ємільчинської районної ради Житомирської області

Мета програми: всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж усього життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Основні завдання програми:

– реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє такими ключовими компетентностями як:

- ✓ вільне володіння державною мовою;
- ✓ здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- ✓ математична компетентність;
- ✓ компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- ✓ інноваційність;
- ✓ екологічна компетентність;
- ✓ інформаційно-комунікаційна компетентність;
- ✓ навчання впродовж життя;
- ✓ громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- ✓ культурна компетентність;
- ✓ підприємливість та фінансова грамотність;

– забезпечення діяльній спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;

- реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків;
- впровадження наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;
- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Нормативно-правове забезпечення програми:

- ст. 53 Конституції України;
- закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту»;
- Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року №87;
- Державний стандарт початкової загальної освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 р. № 462;
- Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 року №1392;
- Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.08. 2013 року №607;
- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 407;
- Типова освітня програма розроблена під керівництвом О.Я.Савченко 1-2 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 21.03.2018 року №268;
- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405;

– Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 408;

– Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 406;

– постанови Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 р. N872 "Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах ", від 09.08.2017 року № 588 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».

Термін реалізації програми : 2018-2019 роки

Структура програми:

- 1 розділ** – початкова освіта,
- 2 розділ** – базова середня освіта,
- 3 розділ** – профільна середня освіта.

Напрямки реалізації.

Згідно з чинним законодавством освітній процес організовується відповідно до рівнів типових освітніх програм трьох ступенів навчання:

- I ступінь** – початкова освіта тривалістю чотири роки;
- II ступінь** – базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- III ступінь** – профільна середня освіта тривалістю три роки.

1. При реалізації освітньої програми забезпечується:

- логічна послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також - екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група,

уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;

- використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;
- науково-дослідницьку діяльність, участь у проектах;
- профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;
- роботу з обдарованими дітьми;
- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

2. Здійснити навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, зокрема, підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

3. Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.

4. Запровадити в освітній процес гімназії сучасні технології навчання, зокрема: проектні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, рейтингового оцінювання, окремі освітні тренди.

5. Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувати варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової. Запровадити факультативи, курси за вибором, що розширюють обрану гімназією спеціалізацію, розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток.

6. Реалізувати навчання за наскрізними лініями через: організацію розвивального освітнього середовища, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

7. Забезпечити профільне навчання старшої школи.

8. Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

6. Контроль і корекція.

- організувати проведення шкільного моніторингу як інструменту системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- виробити критерії оцінки реалізації освітньої програми.

7. Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- цілісність і наступність системи освіти; науковий характер освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- гуманізм і демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти.

Мета початкової освіти - всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу визначено **805** годин/навчальний рік.

Відповідно до робочого навчального плану для початкової школи:

- здійснено розподіл навчального навантаження на тиждень;
- встановлено погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання;
- визначено гранично допустиме тижневе навантаження учнів, що забезпечує реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87, через окремі предмети.

У 1-х класах інтегровано вивчаються предмети «Мистецтво» та «Я досліджую світ».

На розширення спектра пізнання дитини, формування цілісного сприйняття світу спрямована варіативна складова навчального плану, зокрема, введено курс за вибором «Логічна математика», індивідуальні консультації та групові заняття з навчальних предметів «Навчання грамоти», «Англійська мова».

**Робочий навчальний план початкової школи для 1-х класів
з українською мовою навчання Ємільчинської гімназії
на 2018/2019 навчальний рік**

(Відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я.,
затвердженої наказом Міністерством освіти і науки України від 21.03.2018 року №268)

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				Всього
		1-А		1-Б		
Інваріантна складова						
1	Навчання грамоти	7		7		14
2	Англійська мова	2		2		4
3	Математика	4		4		8
4	"Я досліджую світ"	3		3		6
5	Дизайн і технології	1		1		2
6	Мистецтво	2		2		4
7	Фізкультура	3		3		6
Разом		22		22		44
Варіативна складова						
Реальне навантаження на учня		19		19		38
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20		22		42
Індивідуальні консультації та групові заняття						
1	Навчання грамоти	1		1		2
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1		1		2
Всього годин		23		23		46

Відповідно до наказу МОН України від 20.04.2018 р. №407 визначено загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4-х класів - **2695** годин/навчальний рік:

- для 2-х класів – **875** годин/навчальний рік,
- для 3-х класів – **910** годин/навчальний рік,
- для 4-х класів – **910** годин/навчальний рік.

На підставі цього наказу навчання в 2-4 класах закладу освіти здійснюється за таким навчальним планом:

**Робочий навчальний план початкової школи для 2-4-х класів
з українською мовою навчання Ємільчинської гімназії
на 2018/2019 навчальний рік**

(Відповідно таблиці 1 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №407 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня")

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Кількість годин на тиждень у класах		Кількість годин на тиждень у класах		Всього
		2-А	2-Б	3-А	3-Б	4-А	4-Б	
Інваріантна складова								
1	Українська мова	7	7	7	7	7	7	42
3	Англійська мова	2	2	2	2	2	2	12
4	Математика	4	4	4	4	4	4	24
5	Природознавство	2	2	2	2	2	2	12
6	Я у світі			1	1	1	1	4
7	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	6
8	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	6
9	Трудове навчання	1	1	1	1	1	1	6
10	Інформатика	1	1	1	1	1	1	6
11	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	6
12	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	18
Разом		23	23	24	24	24	24	142
Варіативна складова								
Курси за вибором								
1	Логічна математика	1	1	1	1	1	1	6
Реальне навантаження на учня		21	21	22	22	23	23	131
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	22	23	23	23	23	136
Індивідуальні консультації та групові заняття								
1	Українська мова	1	1	1	1	1	1	6
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2	2	2	2	12
Всього годин		25	25	26	26	26	26	154

Відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128) здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської та української мови, інформатики.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову у 2-4 класах, використано на курс за вибором «Логічна математика», індивідуальні консультації та групові заняття з навчального предмету «Українська мова».

Зорієнтовано роботу вчителів на забезпечення інтеграції змісту предметів: "Фізична культура" та "Основи здоров'я" у зміст всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Зміст предметів, які вивчаються в початковій школі, закладений в переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджених наказом МОН від 29.05.2015 № 584).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Відповідно до чинного законодавства при визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

2. Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через вміння вчитися, здатність логічно міркувати, вміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, вміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і

підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

3. Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня педагогічний колектив запроваджує такі форми організації освітнього процесу:

- ✓ різні типи уроків:
  - формування компетентностей;
  - розвитку компетентностей;
  - перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
  - корекції основних компетентностей;
  - комбінований урок;
- ✓ екскурсії,
- ✓ віртуальні подорожі,
- ✓ спектаклі,

- ✓ квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

У відповідності до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Внутрішній шкільний моніторинг дозволить проаналізувати ефективність реалізації освітньої програми. Зокрема, об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, ковчингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно- правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання– 2 рази на рік);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: предметні кабінети, класні

кімнати, спортзал, бібліотека, їдальня, буфет, наявність інтернету – 2 рази на рік);

- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);
- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);
- продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В 1-4-х КЛАСАХ

Педагогічні працівники*	Необхідно (осіб)	Фактично (осіб)	Відсоток від необхідного
1	2	3	4
Усього педагогічних працівників	25	25	100%
з них:			
Мають відповідну освіту	25	25	100%
працюють у навчальному закладі за сумісництвом	-		-

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЯКІСНИЙ СКЛАД ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Всього педпрацівників	Методист	Старший вчитель	Спеціаліст вищої категорії	Спеціаліст 1-ї категорії	Спеціаліст 2-ї категорії	Спеціаліст
25	1	7	11	9	4	1

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відповідно до робочого навчального плану початкової школи педагогічні працівники гімназії самостійно обирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПІДРУЧНИКАМИ ТА ПОСІБНИКАМИ, РЕКОМЕНДОВАНИМИ МОН УКРАЇНИ

Учні гімназії 2-4 класів 100% забезпечені підручниками, рекомендованими МОН України.

5. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

К-ть класних кімнат	К-ть навчальних кабінетів у гімназії	Комп'ютерних класів	Обладнено робочих місць з комп'ютером	Підключено комп'ютерів до інтернету	Інтерактивних комплексів	Спортзали	Майстерні	Бібліотечний фонд (всього примірників)
27	10	2	22	30	5	1	2	17720

Якість проведення навчальних занять оцінюється рівнем сформованості ключових компетентностей учнів, діяльним підходом до проведення занять, результатами навчальної роботи.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН України.

2 РОЗДІЛ

БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

(Впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392).

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Структура робочого навчального плану для 5-9-х класів гімназії дозволяє не лише підготувати учнів до навчання на наступному ступені школи, а й формувати навички самостійної навчальної діяльності, стимулювати інтерес до знань, розвивати й розширювати загальну культуру учня. Це надає можливість для пошуку й розвитку здібностей кожної дитини, а згодом точніше обґрунтувати вибір на III ступені навчання та вид творчої діяльності.

Навчальний план для учнів 5-7 класів містить зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Варіативна складова цих планів використана на:

– запровадження курсів за вибором («Етика» - 6-і клас, «Історія рідного краю» - 7-і класи), факультативів з російської мови (5-6 класи), що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію;

○ індивідуальні заняття та консультації з української та англійської мови, математики.

Робочий навчальний план для 5-6-х класів Смільчинської гімназії з українською мовою навчання на 2018-2019 навчальний рік

(Згідно таблиці 1 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня")

№ п/п	Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
			5-А	5-Б	6-А	6-Б	Всього
Інваріантна складова							
1	Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	3,5	3,5	14
2		Українська література	2	2	2	2	8
3		Англійська мова	3	3	3	3	12
4		Зарубіжна література	2	2	2	2	8
5	Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1	4
6		Всесвітня історія			1	1	2

7	Естетична культура	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
8		Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
9	Математика	Математика	4	4	4	4	16
10	Природознавство	Природознавство	2	2			4
11		Біологія			2	2	4
12		Географія			2	2	4
13	Технології	Трудове навчання	2	2	2	2	8
14		Інформатика	1	1	1	1	4
15	Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
16		Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом			26,5	26,5	29,5	29,5	112
Варіативна складова							
Курси за вибором							
1	Етика				1	1	2
Реальне навантаження на учня			23,5	23,5	27,5	27,5	102
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження			28	28	31	31	118
Факультативи, додаткові, індивідуальні та групові заняття							
1	Математика		1	1		0,5	2,5
2	Англійська мова		1	1	1	1	4
3	Українська мова		0,5	0,5	0,5		1,5
4	Російська мова (факультатив)		1	1	1	1	4
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації			3,5	3,5	3,5	3,5	14
Всього годин			27+3	27+3	30+3	30+3	126

**Робочий навчальний план для 7-х класів
Смільчинської гімназії з українською мовою навчання
на 2018-2019 навчальний рік**

(Згідно таблиці 1 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня")

№ п/п	Освітні галузі	Навчальні предмети			
			7-А	7-Б	Всього
Інваріантна складова					
1	Мови і літератури	Українська мова	2,5	2,5	5
2		Українська література	2	2	4
3		Англійська мова	3	3	6
4		Зарубіжна література	2	2	4
5	Суспільство-знавство	Історія України	1	1	2
6		Всесвітня історія	1	1	2
7	Естетична культура	Музичне мистецтво	1	1	2
8		Образотворче мистецтво	1	1	2
9	Математика	Алгебра	2	2	4
10		Геометрія	2	2	4
11	Природознавство	Біологія	2	2	4
12		Географія	2	2	4
13		Фізика	2	2	4
14		Хімія	1,5	1,5	3
15	Технології	Трудове навчання	1	1	2
16		Інформатика	1	1	2
17	Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	2
18		Фізична культура	3	3	6
Разом			31	31	62
Варіативна складова					

Курси за вибором				
1	Історія рідного краю	0,5	0,5	1
Реальне навантаження на учня		28,5	28,5	57
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження		32	32	64
Факультативи, додаткові, індивідуальні та групові заняття				
1	Українська мова	0,5		0,5
2	Англійська мова	0,5	1	1,5
3	Російська мова (факультатив)	1	1	2
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	2,5	5
Всього годин		30,5+3	30,5+3	61+6

Робочий навчальний план для 8-9 класів передбачає варіативну допрофільну підготовку, визначає її зміст і обсяги, оскільки від свідомого вибору дитини залежить її правильне орієнтування у подальшому житті. Проведена аналітична та моніторингова робота показала необхідність формування класів з такими основними напрямками диференціації навчання:

- 8-А, 9-А - з поглибленим вивченням біології (за рахунок варіативної складової збільшено кількість годин на вивчення біології);
- 8-Б, 9-Б класи - з поглибленим вивченням української мови та літератури (за рахунок варіативної складової збільшено кількість годин на вивчення української мови);

**Робочий навчальний план для 8-9-х класів
Ємільчинської гімназії з українською мовою навчання класів, з поглибленим
вивченням окремих предметів на 2018-2019 навчальний рік**

(Згідно таблиці 8 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня")

№ п/п	Навчальні предмети						Всього		
		8-А (біологія)		8-Б (укр. філологія)		9-А (біологія)		9-Б (укр. філологія)	
Інваріантна складова									
1	Українська мова	2	1	2	2	2	2	1,5	12,5
2	Українська література	2		2	1	2	2	1	10
3	Англійська мова	2		2		2	2		8
4	Зарубіжна література	2		2		2	2		8
5	Історія України	1,5		1,5		1,5	1,5		6
6	Всесвітня історія	1		1		1	1		4
7	Правознавство					1	1		2
8	Мистецтво	1		1					2
9	Художня культура					1	1		2
10	Алгебра	2		2		2	2		8
11	Геометрія	2		2		2	2		8
12	Біологія	2	2	2		2	2	2	12
13	Хімія	2		2		2	2		8
14	Географія	2		2		1,5	0,5	1,5	7,5

15	Фізика	2		2		3		3		10
16	Інформатика	2		2		2		2		8
17	Трудове навчання	1		1		1		1		4
18	Фізична культура	3		3		3		3		12
19	Основи здоров'я	1		1		1		1		4
Разом		30,5	3	30,5	3	32	2,5	32	2,5	136
Варіативна складова										
Курси за вибором										
1	Історія рідного краю	0,5		0,5		0,5		0,5		2
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3,5		3,5		3		3		13
Реальне навантаження на учня		31		31		32		32		126
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		33		33		33		33		132
Факультативи										
1	Російська мова	1				1				2
Додаткові, індивідуальні та групові заняття										
2	Українська мова			1						1
2	Англійська мова	1		1						2
3	Математика							1		1
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2		2		1		1		6
Всього годин		36		36		36		36		144

Гранична наповнюваність 5-9 класів та тривалість уроків встановлена відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту" .

Поділ класів на групи при вивченні української та англійської мов, трудового навчання, інформатики здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

2. Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджені наказами МОН України (затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407).

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземні мови

Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання;</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Педагогічний колектив гімназії зосереджує значну увагу на організацію навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях:

Реалізація навчання за наскрізними лініями:

Напрямки	Зміст
організація навчального середовища	формування духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
окремі предмети	<ul style="list-style-type: none"> • впровадження інтерактивних методів навчання з використанням компетентнісного підходу (урок-квест, кейс-урок, інтегрований урок, бінарний урок,); • реалізація надпредметних, міжкласових та загальношкільних освітніх проектів; • систематичне проблемне навчання на основі ускладнених міжпредметних та надпредметних тем
предмет за вибором	«Українська мова», «Українська література», «Біологія», «Фізика»
робота в проектах	Згідно планів ШМК
позакласна навчальна робота	Організація тематичних днів та тижнів, пізнавальні квести, флешмоби
робота гуртків	<ul style="list-style-type: none"> • гурток «Надія»; • гурток «Юний журналіст»; • гурток прикладного мистецтва; • спортивні секції (футбол, гандбол, волейбол, теніс) • STEM- освіта

Ф

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
<i>Екологічна безпека й сталій розвиток</i>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
<i>Громадянська відповідальність</i>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<i>Здоров'я і безпека</i>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<i>Підприємливість і фінансова грамотність</i>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

На виконання наказів Міністерства освіти і науки України від 20.12.2002 №732 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», від 19.05.2008 №432 «Про внесення

змін до Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» в гімназії у 2018/2019 навчальному році буде організовано індивідуальне навчання з 2 учнями (8-Б кл, 10-А кл.).

Щоб кожна дитина з особливими освітніми потребами мала змогу навчатися у колективі однолітків та не була відірвана від реального життя суспільства на особливому контролі в дирекції гімназії перебуватиме питання організації згідно вимог чинного законодавства інклюзивного навчання у 7-Б та 8-Б класах.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей створити умови для проведення навчально-практичних занять з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення

компетентностей учнів. Спрямувати роботу вчителів на проведення занять в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В 5-9-х КЛАСАХ

Педагогічні працівники*	Необхідно (осіб)	Фактично (осіб)	Відсоток від необхідного
1	2	3	4
Усього педагогічних працівників	40	40	100%
з них:			
Мають відповідну освіту	40	40	100%
працюють у навчальному закладі за сумісництвом	2		5%

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЯКІСНИЙ СКЛАД ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Всього педпрацівників	Методист	Старший вчитель	Спеціаліст вищої категорії	Спеціаліст 1-ї категорії	Спеціаліст 2-ї категорії	Спеціаліст	Примітки
40	4	13	19	10	8	3	

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відповідно до робочого навчального плану педагогічні працівники гімназії самостійно добирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПІДРУЧНИКАМИ ТА ПОСІБНИКАМИ, РЕКОМЕНДОВАНИМИ МОН УКРАЇНИ

Учні гімназії 5-9 класів 100% забезпечені підручниками, рекомендованими МОН України.

5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3 РОЗДІЛ

ПРОФІЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

(Впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392).

Для реалізації розвитку природних задатків гімназистів, а також принципів неперервності, послідовності й систематичності навчання було обрано поєднання вже існуючої в гімназії диференціації навчання. Практично це здійснюється у профільних класах, при створенні яких використано сучасну тенденцію щодо інтеграції наук, яка об'єктивно обумовлена глобальним характером діяльності людини. Розроблені плани дають змогу, в залежності від потреб учнів сформувавши старші класи за такими напрямками і профілями:

- поглиблене вивчення англійської філології (філологічний напрям) – 11-А клас;
- української філології профіль (філологічний напрям) – 11-Б класи.

Профільними предметами у 10-х класах обрано:

- «Українська мова», «Українська література», «Історія України» - 10-А клас;
- «Біологія і екологія», «Фізика і астрономія» - 10-Б клас.

Введення даних профілів обґрунтовано належною матеріально-технічною базою, володінням педагогами інноваційними технологіями навчання, програмно-методичним забезпеченням, мотивацією учнів.

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

**Робочий навчальний план для 10-х класів
Смільчинської гімназії з українською мовою навчання
на 2017-2018 навчальний рік**

(Згідно таблиць 2,3 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня")

№ п/п	Навчальні предмети	10-А		10-Б		Всього
		(Української філології профіль) Філологічний напрям (таблиця 2,3)		(Біолого-фізичний профіль) Природничо-математичний напрям (таблиця 2,3)		
Інваріантна складова						
1	Українська мова	4		2		6
2	Українська література	4		2		6
3	Зарубіжна література	1		1		2
4	Англійська мова	2		2		4
5	Історія України	3		1,5		4,5
6	Всесвітня історія	1		1		2
7	Громадянська освіта:	2		2		4
8	Математика	3	0,5	3		6,5
9	Біологія і екологія	2		5		7
10	Географія	1,5		1,5		3
11	Фізика і астрономія	3		6		9
12	Хімія	1,5		1,5		3
13	Фізична культура	3		3		6
14	Захист Вітчизни	1,5		1,5		3
15	Інформатика	1,5		1,5		3
16	Технології			1,5		1,5
17	Мистецтво	1,5				1,5
Разом		35,5	0,5	36		72
Варіантна складова						
	Реальне навантаження на учня	33		33		66
	Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	33		33		66
Факультативи, додаткові, індивідуальні та групові заняття						
1	Хімія	0,5				0,5
2	Англійська мова	1		0,5		1,5
3	Математика	0,5		1		1
4	Історія України			0,5		
	Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8		8		16
	Всього годин	38		38		76

Навчальним планом передбачено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і курсу за вибором «Історія рідного краю», а також передбачено години на факультатив «Розв'язування задач з хімії».

З метою забезпечення свідомого оволодіння учнями системою знань, формування необхідних навичок і умінь з предмета та якісної підготовки до ЗНО в 10-11-х класах введено додаткові, індивідуальні та групові заняття з української мови та літератури, англійської мови, історії, хімії, фізики, математики.

**Робочий навчальний план для 11-х класів
Ємільчинської гімназії з українською мовою навчання
на 2017-2018 навчальний рік**

(Згідно таблиць 9, 17 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №406 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня")

№ п/п	Навчальні предмети	11-А		11-Б		Всього
		(Англійської філології поглиблене вивчення) Філологічний напрям (таблиця 17)		(Української філології профіль) Філологічний напрям (таблиця 9)		
Інваріантна складова						
1	Українська мова	1	2	4	1	8
2	Українська література	2	1	4		7
3	Англійська мова	3	3	3		9
4	Зарубіжна література	1	1	3		5
5	Історія України	1,5	0,5	1,5		3,5
6	Всесвітня історія	1		1		2
7	Громадянська освіта:					
9	економіка	1		1		2
10	людина і світ	0,5		0,5		1
11	Художня культура	0,5		0,5		1
12	Математика	3	1	3	1	8
13	Астрономія	0,5		0,5		1
14	Біологія	1,5		1,5		3
15	Фізика	2		2		4
16	Хімія	1		1		2
17	Екологія	0,5		0,5		1
18	Технології	1		1		2
19	Інформатика	1		1		2
20	Фізична культура	2		2		4
21	Захист Вітчизни	1,5		1,5		3
Разом		25,5	8,5	32,5	2	68,5
Варіантна складова						
Курси за вибором						
1	Історія рідного краю	0,5		0,5		1
Реальне навантаження на учня		32,5		33		65,5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		33		33		66
Факультативи, додаткові, індивідуальні та групові заняття						
2	Біологія	1		1		2

3	Хімія (факультатив)	1			1
4	Фізика			1	1
5	Українська мова	0,5			0,5
6	Математика	1		1	2
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		12,5		5,5	18
Всього годин		38		38	76

2.Очікувані результати навчання учнів

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (затверджені наказами МОН України від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017

№1539).

№п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту Профільний рівень
2.	Українська література	Рівень стандарту Профільний рівень
3.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
4.	Англійська мова	Рівень стандарту Профільний рівень
5.	Історія України	Рівень стандарту Профільний рівень
6.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
7.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
8.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
9.	Біологія і екологія	Рівень стандарту Профільний рівень
10.	Географія	Рівень стандарту
11.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту Профільний рівень
12.	Хімія	Рівень стандарту
13.	Фізична культура	Рівень стандарту
14.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту

Результати навчання повинні зробити внесок у формування **ключових компетентностей** учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довір'ї; будувати</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
	природничих наук і технологіях	та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задач; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Закладом освіти приділено велику увагу навчанню через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях:

Реалізація *навчання за наскрізними лініями:*

Напрямки	Зміст
-організація навчального середовища	– формування духовного, соціального і фізичного середовища навчання; – інноваційні технології навчання, освітні тренди.
- окремі предмети	– впровадження інтерактивних методів навчання з використанням компетентнісного підходу (урок-квест, кейс-урок, інтегрований урок, бінарний урок.); – реалізація надпредметних, міжкласових та загальношкільних освітніх проектів; – систематичне проблемне навчання на основі тускладнених

Напрямки	Зміст
	міжпредметних та надпредметних тем; – інноваційні технології навчання освітні тренди.
- предмет за вибором	«Громадянська освіта»
- робота в проектах	Згідно планів ШМК
- позакласна навчальна робота	Організація тематичних днів та тижнів, пізнавальні квести, флешмоби
-робота гуртків	<ul style="list-style-type: none"> – гурток «Надія»; – гурток «Юний журналіст»; – гурток прикладного мистецтва; – спортивні секції (футбол, гандбол, волейбол, теніс) – STEM- освіта

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
<i>Екологічна безпека й сталій розвиток</i>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
<i>Громадянська відповідальність</i>	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<i>Здоров'я і безпека</i>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
<i>Підприємливість і фінансова грамотність</i>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

3.Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу вважати екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Програма шкільного моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти включає такі компоненти:

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В 10-11-х КЛАСАХ

Педагогічні працівники*	Необхідно (осіб)	Фактично (осіб)	Відсоток від необхідного
1	2	3	4
Усього педагогічних працівників	26	26	100%
з них:			
Мають відповідну освіту	26	26	100%
працюють у навчальному закладі за сумісництвом	2	2	7,7%

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЯКІСНИЙ СКЛАД ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Всього педпрацівників	Методист	Старший вчитель	Спеціаліст вищої категорії	Спеціаліст 1-ї категорії	Спеціаліст 2-ї категорії	Спеціаліст
26	3	12	16	6	3	1

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відповідно до робочого навчального плану педагогічні працівники гімназії самостійно добирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів.

У навчальному закладі створені та функціонують: предметні методичні об'єднання, творчі групи, психологічна та соціальна служби.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності в гімназії сприяють система ІСУО та програма КУРС Школа.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПІДРУЧНИКАМИ ТА ПОСІБНИКАМИ, РЕКОМЕНДОВАНИМИ МОН УКРАЇНИ

Учні гімназії 11-х класів 100% забезпечені підручниками, рекомендованими МОН України.

5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Випускник гімназії – це всебічно розвинена особистість, патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини, здатний змінювати навколишній світ, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.